

## СУЧАСНИЙ СТАН МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТІВ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ: ОГЛЯД СУЧАСНОЇ ДИНАМІКИ МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТІВ

### THE CURRENT STATE OF INTERNATIONAL CONFLICTS AND THE EFFECTIVENESS OF INTERNATIONAL ORGANIZATIONS: A REVIEW OF THE MODERN DYNAMICS OF INTERNATIONAL CONFLICTS

Крамной С.С., аспірант кафедри  
Європейського та міжнародного права

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

У статті здійснено комплексний аналіз сучасного стану міжнародних конфліктів, що мають суттєвий вплив на глобальну безпеку та міжнародні відносини. Особливу увагу приділено ізраїльсько-палестинському конфлікту, війні в Сирії та збройній агресії Росії проти України. Досліджено роль міжнародних організацій, зокрема Організації Об'єднаних Націй, Європейського Союзу та НАТО, у процесі врегулювання конфліктів та забезпечення стабільності в регіонах. У статті розглянуто основні підходи, що використовуються міжнародними організаціями, включаючи дипломатичне посередництво, санкційні механізми, миротворчі операції.

Проаналізовано фактори, що ускладнюють ефективність міжнародного врегулювання, серед яких відсутність консенсусу серед світових держав, геополітичні інтереси ключових гравців та обмеженість механізмів примусу до виконання міжнародних рішень. Зазначено, що, попри численні ініціативи ООН та інших організацій, досягнення стабільного миру залишається складним завданням.

Окрему увагу приділено питанню використання кібератак у збройних конфліктах, що стало новим викликом для міжнародної безпеки. На прикладі війни в Україні розглянуто роль кіберагресії у сучасних військових стратегіях та її вплив на критичну інфраструктуру держав. Підкреслено необхідність удосконалення міжнародних механізмів співпраці у сфері кібербезпеки, зокрема шляхом активної взаємодії з Європейським Союзом, НАТО та іншими міжнародними партнерами. Зроблено висновок про необхідність реформування механізмів міжнародної безпеки для підвищення їхньої ефективності у врегулюванні конфліктів. Запропоновано шляхи посилення міжнародної співпраці у боротьбі з кіберзагрозами та забезпеченні сталого миру у довгостроковій перспективі.

**Ключові слова:** міжнародні конфлікти, миротворчі місії, міжнародні організації, мирне врегулювання, ООН, ЄС, НАТО, кібербезпека.

The article presents a comprehensive analysis of the current state of international conflicts that significantly impact global security and international relations. Special attention is given to the Israeli-Palestinian conflict, the war in Syria, and Russia's armed aggression against Ukraine. The study examines the role of international organizations, particularly the United Nations, the European Union, and NATO, in conflict resolution processes and ensuring regional stability. The article explores the main approaches employed by international organizations, including diplomatic mediation, sanctions mechanisms, and peacekeeping operations.

The analysis highlights factors that hinder the effectiveness of international conflict resolution, such as the lack of consensus among global powers, the geopolitical interests of key actors, and the limited enforcement mechanisms for international decisions. It is noted that despite numerous initiatives by the UN and other organizations, achieving lasting peace remains a complex challenge.

Particular attention is given to the issue of cyberattacks in armed conflicts, which has emerged as a new challenge to international security. Using the example of the war in Ukraine, the study examines the role of cyber aggression in modern military strategies and its impact on the critical infrastructure of states. The necessity of improving international cooperation mechanisms in cybersecurity is emphasized, particularly through active engagement with the European Union, NATO, and other international partners. The article concludes with the necessity of reforming international security mechanisms to enhance their effectiveness in conflict resolution. It also proposes ways to strengthen international cooperation in combating cyber threats and ensuring sustainable peace in the long term.

**Key words:** international conflicts, peacekeeping missions, international organizations, peaceful settlement, UN, EU, NATO, cybersecurity.

**Актуальність теми.** Сучасні міжнародні конфлікти, що набувають складних і багатограних форм, спричиняють значні загрози глобальній безпеці та стабільності міжнародного порядку. Зокрема, конфлікти, що мають геополітичне значення, такі як ізраїльсько-палестинський та сирійський та війна в Україні, ставлять перед міжнародними організаціями нові виклики та потребують нових підходів до їх вирішення. Актуальність дослідження обумовлена необхідністю аналізу ефективності діяльності міжнародних структур у сучасних умовах, а також оцінки їх спроможностей у регулюванні міжнародних конфліктів.

**Мета дослідження** полягає в комплексному аналізі сучасного стану міжнародних конфліктів та ефективності діяльності міжнародних організацій у їх вирішенні.

**Виклад основного матеріалу.** Сучасні міжнародні конфлікти, що відзначаються складною динамікою та різноманітністю форм, продовжують становити серйозну загрозу глобальній безпеці. У цьому контексті важливу роль у їх вирішенні відіграють міжнародні організації, що використовують різноманітні інструменти, зокрема дипломатичні, економічні та миротворчі заходи. Проте ефективність діяльності міжнародних організацій у регулюванні конфліктів залишається предметом значних наукових дискусій. Зокрема, питання стосовно впливу глобальних

та регіональних структур на стабільність міжнародних відносин і їх здатність до попередження та врегулювання збройних конфліктів є надзвичайно актуальними в умовах геополітичних змін та нових викликів безпеки. У зв'язку з цим необхідно дослідити поточну ситуацію міжнародних конфліктів, аналізуючи як їх розвиток, так і ті конкретні заходи, що вживаються міжнародними організаціями для їх вирішення.

Так, Ізраїльсько-ХАМАСівський конфлікт є одним з найтриваліших і глибоко вкорінених геополітичних протистоянь, яке несе серйозні виклики для стабільності Близького Сходу та глобальної дипломатії. Його корені сягають початку 20 століття, коли на території Палестини зіткнулися національні прагнення євреїв та арабів, що призвело до створення держави Ізраїль у 1948 році та численних воєн і переговорних етапів. ХАМАС, заснований у 1987 році під час Першої інтифади, став основним гравцем конфлікту, пропагуючи палестинський націоналізм і боротьбу проти ізраїльської окупації [1, с. 25]. Попри численні дипломатичні ініціативи та спроби мирного врегулювання, досягнення стабільного миру залишається важким завданням через глибоку складність територіальних суперечок, національних ідентичностей та суперечливих прагнень до суверенітету.

Міжнародні організації, зокрема Організація Об'єднаних Націй, Європейський Союз та численні неурядові організації, відіграють значну роль у врегулюванні ізраїльсько-ХАМАСівського конфлікту, здійснюючи посередницьку діяльність та надаючи гуманітарну допомогу. ООН неодноразово закликала до досягнення двостороннього врегулювання, підкреслюючи необхідність повернення сторін до переговорного процесу. Однак відсутність консенсусу серед великих держав та складність геополітичної ситуації часто ускладнюють реалізацію цих ініціатив [1, с. 25]. Тому ізраїльсько-ХАМАСівський конфлікт залишається одним із найбільш складних і тривалих у сучасній історії.

У цьому контексті варто відзначити, що 27 травня 2021 року Рада ООН з прав людини ухвалила рішення доручити Комісії ООН провести розслідування порушень міжнародного гуманітарного права, а також ймовірних порушень і зловживань правами людини на окупованих палестинських територіях, зокрема в Східному Єрусалимі, та в Ізраїлі, що мали місце до і після 13 квітня 2021 року. Резолюція A/HRC/RES/S-30/1 також закликає комісію дослідити основні причини постійної напруги, нестабільності та затягування конфлікту, включаючи систематичну дискримінацію та репресії за національного, етнічного, расового чи релігійного ознакою [2]. Комісії було надано доручення щорічно звітувати перед Радою з прав людини та Генеральною Асамблеєю, починаючи з червня 2022 року та вересня 2022 року відповідно.

Згідно з правовою позицією Незалежної міжнародної комісії ООН з розслідування ситуації на цих територіях, усі держави та міжнародні організації, зокрема Організація Об'єднаних Націй, мають відповідно до міжнародного права зобов'язання припинити незаконну присутність Ізраїлю на окупованих палестинських територіях [3]. Комісія підтвердила, що консультативний висновок Міжнародного Суду щодо правових наслідків політики Ізраїлю на цих територіях є авторитетним і недвозначним, оскільки він стверджує, що присутність Ізраїлю на окупованих землях є незаконною згідно з міжнародним правом. Своєю чергою, у своєму звіті до Генеральної Асамблеї у 2022 році Комісія підтвердила незаконність окупації відповідно до міжнародного права. Комісія також привітала історичний консультативний висновок Міжнародного Суду в рамках ООН. У звіті комісії чітко визначено зобов'язання Ізраїлю, третіх держав та ООН щодо припинення незаконної окупації [4].

Своєю чергою, Європейський Союз та неофіційний Рух неприєднання здійснили дві паралельні, але окремі спроби вирішення конфлікту. Рух неприєднання засудив військову кампанію Ізраїлю в секторі Газа, закликаючи до негайного припинення вогню та доставляння гуманітарної допомоги в регіон. Це питання стало одним із головних акцентів Кампальської декларації, яка містить 47 статей і була прийнята на 19-му саміті Руху неприєднання в Уганді, де участь брали 120 країн Глобального Півдня. У контексті цього саміту міністр закордонних справ Алжиру, Ахмед Аттаф, закликав членів Руху до єдності в голосуванні в Раді Безпеки ООН з метою припинення ізраїльської агресії та притягнення окупанта до відповідальності, щоб голос Глобального Півдня був почутий на міжнародній арені [5].

Одночасно Верховний представник ЄС із закордонних справ і політики безпеки, Жозеп Боррель, представив дорожню карту з десяти пунктів для вирішення конфлікту, яка містить підготовчий проєкт для обговорення на майбутній міжнародній мирній конференції. Цей проєкт передбачає залучення ключових гравців, таких як ЄС, США, Єгипет, Йорданія, Саудівська Аравія, Ліга арабських держав та ООН. Документ, який на момент публікації не був повністю оприлюднений, пропонує ідею відновлення Палестинської влади в Газі після війни за

допомогою фінансової та, за необхідності, військової підтримки міжнародної спільноти [5].

Станом на сьогодні, попри численні міжнародні ініціативи та дипломатичні зусилля, остаточне врегулювання ізраїльсько-палестинського конфлікту залишається недостижним. Порушення міжнародного гуманітарного права, а також загострення конфлікту, обумовлене політичними та геополітичними інтересами, суттєво ускладнюють досягнення мирного вирішення. Проте варто відзначити, що міжнародні організації, зокрема Організація Об'єднаних Націй, доклали значних зусиль для підтримки мирного процесу та сприяння припиненню конфлікту. Водночас відсутність консенсусу серед провідних акторів міжнародної арени та складність самого конфлікту продовжують перешкоджати досягненню тривалого мирного врегулювання. Таким чином, хоча вирішення конфлікту на цей момент не було досягнуто, важливість і значення зусиль міжнародних організацій у пошуках мирного вирішення цієї проблеми не потрібно знецінювати.

У контексті врегулювання конфлікту в Сирії, роль міжнародних організацій, зокрема ООН, у процесах врегулювання конфліктів є надзвичайно складною та багатогранною. ООН здійснює значний вплив на врегулювання конфлікту через реалізацію миротворчих місій, медіаційні зусилля, надання гуманітарної допомоги та програми зі зміцнення миру. Одна з головних переваг ООН полягає у здатності організації зменшувати рівень насильства, захищати цивільне населення та сприяти конструктивному діалогу між сторонами конфлікту через миротворчі операції та медіацію. Окрім того, гуманітарна допомога, надана ООН, стала важливим інструментом підтримки вразливих верств населення, що зазнали великих страждань від війни. Ініціативи зі зміцнення миру, що були реалізовані ООН, орієнтовані на усунення корінних причин конфлікту, сприяння процесу примирення та відновлення постраждалих громад у післяконфліктний період [6, с. 19].

Проте, попри значні зусилля, залишаються суттєві виклики, зокрема обмежені фінансові та людські ресурси, політичні обмеження, складні внутрішні динаміки та впливи ззовні. Крім того, виявлено прогалини в координації діяльності, механізмах реалізації мирних угод та припинення вогню, укладених під егідою ООН, а також в довгостроковій стабільності цих домовленостей.

В контексті українсько-російського конфлікту варто зазначити, що використання кібератак як у мирний час, так і під час збройних конфліктів стало невід'ємною складовою сучасних військових стратегій. Так, повномасштабне вторгнення росії в Україну в лютому 2022 року було супроводжене масштабними кібератаками, що є відображенням нової реальності ведення війни. Станом на 31 травня 2023 року було зафіксовано 1998 кібератак, здійснених 98 акторами, які вплинули на 23 сектори критичної інфраструктури в Україні, Росії та інших 49 країнах. Хоча технології самих атак не є новими, їхня кількість і націленість на критичну інфраструктуру викликають серйозну стурбованість [7, с. 6].

Пріоритетними напрямками для України залишаються підтримка міжнародних ініціатив, що відповідають національним інтересам, а також поглиблення співпраці з державами-членами Європейського Союзу та НАТО для зміцнення спроможностей у сфері кібербезпеки. Важливим елементом цієї стратегії є участь у заходах зі зміцнення довіри в кіберпросторі, які проводяться під егідою ОБСЄ та інших міжнародних організацій. Попри складні умови війни, Україна активно бере участь у міжнародному діалозі, підтримуючи взаємодію з Європейським Союзом, Сполученими Штатами та ключовими міжнародними організаціями, що сприяє посиленню глобальної кібербезпеки та формуванню спільних підходів до реагування на кіберзагрози [8, с. 74].

У цьому контексті, згідно з положеннями Стратегії зовнішньополітичної діяльності України, оптимальним

механізмом реалізації кібердипломатії визначено кібердіалог між Україною, Європейським Союзом, США та міжнародними організаціями.

**Висновки.** Діяльність міжнародних організацій у вирішенні аналізованих конфліктів, таких як ізраїльсько-палестинський, сирійський та українсько-російський, демонструє певні успіхи, зокрема в контексті гуманітарної допомоги та миротворчих місій. Однак, ефективність їхніх заходів залишається обмеженою через складність геополітичних ситуацій, відсутність консенсусу серед основних акторів міжнародної арени та складні внутрішні динаміки конфліктуючих сторін. Це свідчить про необхід-

ність удосконалення механізмів і підходів, що застосовуються міжнародними організаціями для досягнення стабільного миру.

Кібератаки, що стали невід'ємною частиною сучасних збройних конфліктів, зокрема у війні між росією та Україною, є новим і серйозним викликом для глобальної безпеки. Масштаб і цілеспрямованість таких атак на критичну інфраструктуру вимагають розробки нових міжнародних стратегій і підходів до кібербезпеки. Це питання є важливим напрямком для подальших досліджень, зокрема щодо посилення міжнародної співпраці для протидії кіберзагрозам і зміцнення кібербезпеки на глобальному рівні.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. Ogochukwu N. Prospects for Peace: Exploring Diplomatic Initiatives and Challenges in the Israeli-Hamas Conflict. *International Journal of Advanced Academic Research*. 2024. Vol. 10, no. 8. P. 24–40.
2. Resolution adopted by the Human Rights Council on 27 May 2021. *United Nations*. URL: <https://docs.un.org/en/A/HRC/RES/S-30/1> (date of access: 26.03.2025).
3. Position Paper of the United Nations Independent International Commission of Inquiry on the Occupied Palestinian Territory, including East Jerusalem, and Israel. *United Nations*. 2024. URL: [https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/coiopt/2024-10-18-COI-position-paper\\_co-israel.pdf](https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/hrbodies/hrcouncil/coiopt/2024-10-18-COI-position-paper_co-israel.pdf) (date of access: 26.03.2025).
4. International law obligates UN, Member States and international organizations to end Israel's unlawful presence in Occupied Palestinian Territory, UN Commission says. *United Nations*. URL: <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2024/10/international-law-obligates-un-member-states-and-international-organizations> (date of access: 27.03.2025).
5. The Israel-Gaza war and international diplomacy: multiple efforts, in random order. *Aspenia Online*. URL: <https://aspensiaonline.it/the-israel-gaza-war-and-international-diplomacy-multiple-efforts-in-random-order/> (date of access: 27.03.2025).
6. Harary D. Role of International Organizations in Conflict Resolution: A Case Study of the United Nations in Syria. *American Journal of International Relations*. 2024. Vol. 9, no. 3. P. 12–23.
7. Duguin S. Pavlova P. The role of cyber in the Russian war against Ukraine: its impact and the consequences for the future of armed conflict. Brussels: Policy Department, Directorate-General for External Policies, 2023. 47 p. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/702594/EXPO\\_BRI\(2023\)702594\\_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/702594/EXPO_BRI(2023)702594_EN.pdf) (date of access: 27.03.2025).
8. Поляков О. М. Кібердипломатія як важливий напрямок міжнародно-правового співробітництва в умовах режиму воєнного стану. *New Ukrainian law*. 2025. № 6. С. 70–76. URL: <https://doi.org/10.51989/nul.2024.6.10> (дата звернення: 27.03.2025).